

A HTMT HÍREI

Domus Café könyvbemutató a DCH-ban

Szeretettel meghívjuk a Kedves érdeklődőket az idei év első Domus Café rendezvényére, a Domus 'Collegium Hungaricum'-ban megvalósuló, Mészáros András akadémikus, az MTA külső tagja, Nem Alszom... c. kötetének könyvbemutatójára. A szerzővel Mester Béla (BTK, filozófus) beszélget. Időpont: 2021 augusztus 12., csütörtök, 18:00...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Diplomáciai jegyzéket küldött a szlovák külügy Magyarországnak

Diplomáciai jegyzéket küldött Magyarországnak a szlovák külügyminisztérium – írja a TASR. A hírgyűnökség tájékoztatása szerint felkéri a magyar felet, hogy tartsák be a szokásos diplomáciai protokollt, és tájékoztassa előzetesen a szlovák felet a magyar állam képviselőinek látogatásairól. A diplomáciai jegyzékben egyébként a somorjai emlékműavatáson elhangzottakkal kapcsolatban kifejezték csalódottságukat. A szlovák külügy szerint ezek ugyanis nem a jószomszédi érdek szellemében születtek, de továbbra is készen állnak arra, hogy kölcsönösen minden kérdésben egyeztessen Magyarországgal. [...] Kiállt külügyminisztere mellett a szlovák kormányfő. Eduard Heger a Körképnek küldött állásfoglalásában reagált az elmúlt napokban feszültségekkel terhelt szlovák-magyar viszonyra...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Az Oktatásügyi Minisztérium beszabályozná, mekkora lehet az éves tandíj maximuma a felsőoktatásban

Az Oktatásügyi Minisztérium tervei között szerepel, hogy beszabályozza, legfeljebb mekkora lehet a tandíj összege a távutas diákoknak az közszolgálati és állami főiskolákon a 2022/2023-as tanévben. A minisztérium már tárcaközi egyeztetésre bocsájtotta tervezetét. Amennyiben átmegy az intézkedés, úgy már 2021. szeptember 15-től életbe léphet. Ennek oka, hogy a tandíjak maximális éves összege időben ismertté váljon az egyes tanulmányi szakok szerint. A tárca tervei szerint a tandíj legfelső határa a gazdasági igényességtől függ majd. A legalacsonyabb tandíjakat az olyan területeken kellene fizetni, mint a filozófia, történelmi tudományok, politikai tudományok, jog, pszichológia, szociális munka, szociológia és antropológia, teológia, művészettudomány. Ezekre a szakokon az alapképzés során évente maximum 1560 eurót, a mesterképzésen 2200 eurót, a doktorképzésen pedig 4390 eurót kérhetnének el a főiskolák. A tandíjak az állatorvosképzésnél lehetnének a legmagasabbak...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Ismeretterjesztő útmutatót adott ki a nemzeti kisebbségekért felelős kormánybiztos az önkormányzatok számára

Ismeretterjesztő kiadványokat adott ki szlovák, magyar, ruszin és ukrán nyelven Bukovszky László nemzeti kisebbségekért felelős kormánybiztos az önkormányzatok számára a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatával kapcsolatos köteleességekről. Bukovszky László elismerte, hogy a füzetek kiadásához a nemzeti kisebbségek nyelvhasználatával kapcsolatos legutolsó jelentés eredménye is hozzájárult. A kiadványokat a településekre akarja eljuttatni, hogy ott látható helyen kerüljenek közzétételre – népszerűsítve a kisebbségi jogokat. Július közepén a kormánybiztosi hivatal módszertani útmutatót adott ki a megyék számára a nemzeti a kisebbségek nyelvhasználati jogairól...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Vércse Miklós tanár, műfordító

Augusztus 5-én elhunyt Vércse Miklós tanár, helytörténész, műfordító. A csallóközi Lidértejedon született 1932-ben. Tanítói oklevelet a pozsonyi Pedagógiai Főiskolán szerzett. Párkány városa munkásságáért 1993-ban Pro Urbe díjjal tüntette ki. Iskolai munkája mellett kezdett helytörténettel, műfordítással foglalkozni. Főleg ismeretterjesztő, ill. gyermekkönyveket, továbbá szlovák népmeséket fordított magyar nyelvre. Első megjelent fordítása Hana Zelinová Szelesvölgy csillaga című ifjúsági regénye volt (1968). Cikkei, karcolatai, műfordításai főként szlovákiai magyar lapokban jelentek meg. Tagja volt a Szlovákiai Magyar Írók Társaságának, a Magyar Írószövetségnek...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: 150 éves a Budapest – Zólyom vasútvonal

Szerényen, két „történelmi” vasúti szerelvény indításával emlékezett a Szlovák Vasúti Társaság a Budapest – Hatvan- Losonc-Zólyom vasútvonal – pontosabban ebből csak a Zólyom-Fülek szakasz létrehozására. [...] Az, hogy a megemlékezést miért nem lehetett a magyarországi vasúti társasággal együtt megrendezni valószínűleg rejtély marad a számunkra, nyilván aki akarja találhat

okokat a pandémiás előírásokban. Kicsit visszaemlékezve, 25 évvel ezelőtt, 1996-ban a 125-ik évforduló alkalmából, szlovák-magyar együttműködéssel egy lényegesen nagyobb szabású, érdekesebb megemlékezésben részesülhettek a vasút szerelmesei...”

Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Érsekújvár az idő sodrásában

A járási székhely elmúlt százhusz évére, hangulatára és építészeti arculatváltásaira szeretnék felhívni a látogatók figyelmét a megyei fenntartású Thain János Múzeum munkatársai az augusztus 6-án nyíló és október végéig megtekinthető hangulatos történelmi kiállítással. A bemutatott felvételek részben a Thain János Múzeum gyűjteményéből valók, amelyekeken tetten érhetők mindazon politikai változások, amelyek rányomták a bélyegüket Érsekújvár építészetére, kultúrájára és fejlődésére a huszadik században...”

Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Veres Erika nyerte az Irodalmi Szemle díját

Az Irodalmi Szemle szerkesztősége 2019-ben „Szemmel tartva” néven vándordíjat alapított, azzal a céllal, hogy évente egy-egy fiatal alkotó, író, költő tevékenységére irányítsa a figyelmet, illetve segítse azt. Az elismerés keretében a díjazott különleges figyelmet kap a folyóirattól, amely egyrészt kiemelt print és online publikációs lehetőséget biztosít számára, másrészt vállalja, hogy – amennyiben a díjazott igényli – szakmai segítséget nyújt a pálya következő állomásához (egy kötet vagy projekt előkészítéséhez, illetve a meglévő munkák menedzseléséhez, közönségtalálkozók megvalósításához). A „Szemmel tartva” díjat idén Veres Erika költő, műfordító nyerte el, az Irodalmi Szemle 2021-es évfolyamában és az online platformon közölt verseiért és műfordításaiért. Az elismerés átadására az ARTér táborban, Várhosszúréten, augusztus 7-én került sor. A díjazottat Mizser Attila főszerkesztő laudálta...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Tízezer eurónál is többbe kerül egy hektár termőföld Vajdaságban

A spanyol és a görög árakhoz közelít a vajdasági termőföld hektáronkénti ára, írja a Politika. A legtöbbet a dél-bácskai régióban lehet kapni a földért, annak átlagára pedig az év második negyedében 11.700 euró volt, ami 1.300 eurós áremelkedést jelent a tavalyi év ezen periódusához képest. A Köztársasági Földmérő Intézet adatai szerint Észak-Bácskában átlagosan 9.550 euróba kerül egy hektár föld. Szerbia többi részén a termőföld ára meg sem közelíti a vajdaságit. [...] A vajdasági termőföld ára szinte eléri az Európai Unió átlagot, sőt több helyen meg is haladja. Horvátországban például 3.395 euró a földterület hektárjának átlagára és ezzel a legalacsonyabb az EU területén. Hollandiában viszont a legutóbbi adatok szerint 70.000 euró...” Forrás: Szabadmagyarszo.com: [teljes cikk >](#)

Kifizették a támogatást a szabadúszó művészeknek

A lakosság- és gazdaságsegélyezési harmadik kormánycsomag részeként pénteken a szabadúszó művészeknek fizettek, majd következnek a vendéglátóipari és idegenforgalmi munkásoknak, a nyugdíjasoknak és a többi nagykorú polgárnak szánt támogatások. Siniša Mali pénzügyminiszter emlékeztetett arra, hogy fejenként összesen 90.000 dinár segélyt kapott 777 olyan, a kulturális életben önállóan tevékenykedő személy, aki tavaly nem részesült támogatásban...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

2021-ben is meghirdetik külhoni képzéseiket a magyar egyetemek

A külhoni kihelyezett képzéseket Révkomáromban, Beregszászon, Csíkszeredán, Nagyváradon, Székelyudvarhelyen, Marosvásárhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Illyefalván, Szabadkán, Zentán és Zomboron hirdetik meg. A programban részt vevő tíz felsőoktatási intézmény (Budapesti Corvinus Egyetem, Debreceni Egyetem, Edutus Egyetem, Károli Gáspár Református Egyetem, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE), Nyíregyházi Egyetem, Óbudai Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Semmelweis Egyetem) állami ösztöndíjjal támogatott vagy önköltséges képzései változatos területeket érintve szinte valamennyi, a Kárpát-medencében található, határon túli, magyarlakta régiót átfogják - tartalmazza a magyar minisztériumi közlemény. [...] A tárca emlékeztetett: tavaly több mint 1100 fiatal vett részt a képzéseken...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Deák Ferenc író nevét vette fel a magyarittabéi kultúrotthon

A felújított magyarittabéi kultúrotthon ezentúl a falu szülöttjének, Deák Ferenc írónak a nevét viseli majd. A kultúrotthon új névtábláját pénteken leplezték le a XV. Falunap keretében. A háromnapos rendezvény nyitónapján több esemény is volt. Tábori egészségházzal kezdődött, majd ünnepi istentisztelettel folytatódott a bánáti faluban. [...] Az esemény vendégei között voltak a

magyarországi Békés város képviselői is. A harmadik falutelepítés során ugyanis 1786-ban, 44 békési család költözött Magyarittabére. A két település között 2006 óta van testvértelepülési kapcsolat...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](http://Magyarszo.rs:teljes_cikk_>)

Kötet: A méregkeverés bánáti hagyománya

Kelet-Európa legrettegettebb sorozatgyilkosának nevezte a média Anujka nagymamát vagy Baba Anujkát, aki feltehetően 50 évig tevékenykedett méregkeverőként. Bírósági perét, amire 1929-ben került sor, és vele együtt több „ügyfelét” is a bíróság elé állították, nemcsak a szerb, a magyar, a román, hanem még az osztrák média is nagy figyelemmel követte. A petrei boszorkányról Gyarmati Simon, nagybecskereki származású, már évtizedek óta Belgrádban tevékenykedő vegyésszel, az MTA külső köztestületének tagjával beszélgettünk, aki nemrégiben jelentette meg újabb könyvét [...] Anujkáról. [...] A századfordulón a méregkeverés felvirágzóban volt, ám mint arra Gyarmati Simon rámutatott, mindig is népszerű volt javasasszonyhoz menni. Ma is sokan üzrik ezt a szakmát. [...] Anujkának megvolt a saját kéme, aki járta a falvakat, hogy ügyfeleket gyűjtsön. A kutakhoz járt, ahol az asszonyok gyakran összejöttek. Sokszor itt panaszták el egymásnak az asszonyok a családi problémáikat is. A kém feladata az volt, hogy a probléma megoldásaként Anujkát javasolja, miközben Anujkának elmesélt minden szerzett információt a látogatóról és a gondjairól, amit Anujka a jóslás során felhasznált...” Forrás: [Magyarszo.rs: teljes cikk >](http://Magyarszo.rs:teljes_cikk_>)

Interjú: Erős László rádiós

Erős Lászlót, az Újvidéki Rádió nyugalmazott bemondóját életműdíjjal tüntette ki a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesülete. Munkáját a kitartás jellemezte, egész pályafutását a rádióknak szentelte, egyetemista éveiben lett a szerkesztőség munkatársa, és negyvenöt év múltán innen vonult nyugdíjba. A hang mögötti embert kérdeztük munkásságáról, tapasztalatairól, illetve a négy és fél évtizedre visszanyúló emlékeiről. [...] Szerintem az 1970-es évek második fele volt az Újvidéki Rádió aranykorának a vége: ebben az időszakban sikerült folyamatosá tenni a magyar nyelvű műsort, középhullámon és ultrarövid hullámon is, a '80-as évek első felétől pedig már 24 órás adása volt a rádióknak. Sok új ötlet, új műsorok valósulhattak meg, volt hozzá szakkáder, a műszaki lehetőségek szinte korlátlanok voltak, az Újvidéki Rádió műsor- és produkciós stúdiói voltak a legjobbak a régióban...” Forrás: [Hetnap.rs: teljes cikk >](http://Hetnap.rs:teljes_cikk_>)

Vélemény: Rendszeresen bemázojlik a magyar feliratú táblákat a Délvidéken

A Délvidéken átutazó erdélyi magyar embernek déja vu érzése támad, amikor számos település bejáratánál a többnyelvű helységnevtáblák magyar feliratait „szorgos kezek” bemázojlik. A papíron jól hangzó Vajdaság Autonóm Tartományban a nemzeti közösségek akkor is megjelölhetik településük nevét anyanyelvükön, ha már elenyésző – akár egyszázalékos – a jelenlétük...” Forrás: [Erdelyinaplo.ro: teljes cikk >](http://Erdelyinaplo.ro:teljes_cikk_>)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Az államnyelv védelméért felelős biztos: El lehet innen menni...

Költözzön más országba az, akinek nem felel meg Ukrajna vagy az ukrán nyelvtörvény – tanácsolta Tarasz Kreminy, az államnyelv védelméért felelős biztos pénteken az egyik ukrán televízió műsorában. Az ombudsman hangsúlyozta, hogy az ukrán állampolgároknak tiszteletben kell tartaniuk az alkotmányt, a törvényeket és az ukrán népet. [...] Hatalmas fenyegetést jelentenek Ukrajna nemzetbiztonságára az ország televíziós csatornáin közvetített orosz nyelvű sorozatok és filmek...” Forrás: [Karpatin.ua: teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](http://Karpatin.ua:teljes_cikk_>teljes_cikk_2_>teljes_cikk_3_>)

Gyengén teljesít Kárpátalja gazdasága

Kárpátalja hátulról a harmadik helyen van a gazdasági teljesítménye alapján az ország régiói sorában, áll a mukachevo.net hírében. A regionális össztermékről készült statisztikai kimutatást Ivan Lukerja a közösség és területiális fejlesztési tárca helyettes vezetője ismertette. E szerint az idei legeredményesebb 142 százalékos teljesítményt Poltava megye produkálta. A második Kijev megye 130 százalékkal, mögötte egy százalékkal lemaradva Dnyipropetrovszk megye áll a képzeletbeli dobogó harmadik fokán. Kárpátalja gazdasága azonban az idén is gyengén muzsikál. A megyék rangsorában a sereghajtó 22. pozícióra érdemes 51 százalékos teljesítményével...” Forrás: [Karpather.com: teljes cikk >](http://Karpather.com:teljes_cikk_>)

Emléktáblát kapott szülőfalujában Kecskés Béla

Beregsom könyvtárának falán Sütő Kálmán mellett immáron a település másik neves szülőttének, Kecskés Béla pedagógusnak, költőnek is emléktábla őrzi nevét, jelezve, hogy az utókor megbecsüli munkásságukat, tovább őrzi és örökíti hagyatékát. Az

emléktáblát – melynek bronz domborműve ugyanannak a Lengyel Tibor nyíregyházi szobrászművésznek az alkotása, aki a Sütő Kálmánét is készítette – a Beregszászért Alapítvány ajándékozta a településnek. [...] Versei a Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) oldalán fent vannak a világhálón, s azokat bizony ma is sokan olvassák, ami azt bizonyítja, hogy a költő nem halt meg. Az emlékezet tüzét pedig a somiak is táplálják, fogalmazott Dupka György, az MTA külső köztestületének tagja...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Réti János tárlata a Nagyszőlősi Révész Imre Galériában

Tóth Márta nagyszőlősi vállalkozó magán-kiállítótermében augusztus 5-én nyílt meg a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) alapító tagjának, Réti Jánosnak Bagolytávlatból. Múzsák – Mítoszok – Faunok című kiállítása, melyen a festő-grafikus mintegy harminc alkotását tekinthetik meg a művészetkedvelők...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Egyházi ingatlanok újultak meg a Magyar Templomfelújítási Program keretében

Ennek a nagyszabású projektnek köszönhetően mi itt, Kárpátalján, százéves lemaradást pótolhattunk be – kezdi beszélgetésünket Zán Fábíán Sándor, a Kárpátaljai Református Egyház püspöke. – 1912–13-ban volt az akkori magyar kormány egyik nagy egyházat támogató projektje. Akkor vidékünkön több templom, templomtorony, parókia épült, akkor készültek az első vasoszlopos karzatok stb. [...] Aztán végre eljött a fordulat, amikor 1992–1993-ban nagyon sok ingatlant visszaadtak a független Ukrajnában az egyházközösségeknek, de teljesen romos, használhatatlan állapotban. A gyülekezetek az elmúlt három évtized alatt sokat fáradozva igyekeztek rendbe tenni azokat. [...] Úgy indult, hogy csináltunk Kárpátalján egy felmérést, és minden gyülekezet lelkészének megadtuk a lehetőséget, hogy írja le a terveit, ötleteit, hogy ő mit kezdene az ingatlanal, ami az egyházközössége birtokában van. Amikor megtörtént ez az összeírás, akkor ezt eljuttattuk a minisztériumba, és 2017-ben körülbelül a terveink 80%-ára megkaptuk a pénzüsszeget. Így indult el ez a terv...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Politikum: Ludovic Orban a magyarországi gazdasági támogatásokról: Nem lehet etnikai alapon támogatni

Etnikai szempontok alapján nem nyújthatók állami támogatások, jelentette ki Ludovic Orban vasárnap, utalva Magyarország gazdaságfejlesztési támogatásaira az erdélyi megyékben. [...] Ha ilyen támogatási programot hajtanak végre, az az összes román állampolgárt kell céloznia, függetlenül attól, hogy magyar nemzetiségűek, románok vagy németek” - mondta Orban. A PNL elnöke emlékeztetett, hogy román kormány is támogatást nyújt a Hargita és Kovászna megyei románoknak az identitásuk megőrzésére. [...] Arra a kérdésre, hogy milyennek látja a kormányzást az RMDSZ oldalán, Ludovic Orban kijelentette: a magyar érdekvédelmi szövetség az "egyezségek többségét" betartja...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Hargita megye etnikai összetételének jelentős változását reméli Ludovic Orban az autópályától

Hargita megye fejlődési potenciáljának kiaknázásával a régió etnikai összetétele is jelentősen módosulhat - jelentette ki vasárnap Ludovic Orban, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) elnöke. A politikus a PNL Hargita megyei tisztújító küldöttgyűlésén nyilatkozott erről. Szerinte a régiót "nagyjából" elkerülik a befektetők, mert a helyi önkormányzatok vezetői közül néhányan "nem is igazán érdekeltek" a beruházásokban. [...] A PNL elnöke úgy vélte, hogy Hargita megye összes problémáira, a román közösség gondjait is beleértve, "nagy részben" az infrastruktúrafejlesztésen alapuló gazdasági fejlődés jelenti a megoldást. A politikus szerint a megye "fejlődési potenciáljának kiaknázásával még az etnikai összetétele is jelentősen változhat...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

A hargitai lakosság igényli a magyar rendőröket, de kevesen választják ezt a pályát

Gyakran hallani arra vonatkozó méltatlankodást Hargita megyében, hogy a rendőrök csak románul kommunikálnak a lakossággal, az érem másik oldaláról viszont kevesebb szó esik: a hivatás kevésbé népszerű a magyar fiatalok körében. Noha a bukaresti Alexandru Ioan Cuza Rendőradémián több helyet is fenntartanak magyar jelentkezők számára, soha nincs túljelentkezés. A 2010–2011-es akadémiai év óta a bukaresti Alexandru Ioan Cuza Rendőradémián helyeket különítenek el a kisebbségekhez tartozók, így többek között a roma és a magyar jelentkezők számára. Utóbbiaknak a bevezetés első évében 15 helyet különítettek el, a legutóbbi jelentkezési időszakban, (2021–2020-as tanév) viszont már csak kilencet. Ennek oka viszont nem a szándék csökkenésében keresendő, hanem az alacsony érdeklődésben...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Fiatal Néprajzkutatók Szemináriuma a Csángó Néprajzi Múzeumban

Tizennyolcadik alkalommal került sor a zabolai Csángó Néprajzi Múzeumban a Fiatalkutatók Szemináriumára. Házigazdaként Pozsony Ferenc etnográfus, az MTA külső tagja, egyetemi tanár elmondta: hagyományos módon az etnográfia különböző területein dolgozó fiatal – és nem csak – kutatók vesznek részt a múzeumi szakgyakorlattal egybekötött értekezleten,

ahol más-más vidékről érkező hallgatók ismerkedhetnek meg egymással. [...] A zárókonferencián Szabó Árpád Töhötöm, a Magyar Néprajzi és Antropológiai Intézet vezetője, az MTA külső köztestületének tagja elmondta: számára kerek évfordulót jelent az idei szeminárium, hisz éppen huszonöt évvel ezelőtt járt először a zabolai néprajzi múzeumban. A szemináriumon elhangzott Préda Barna Üvegcsűr, tájház, királyi fogadó Zalánpatakon és Fazakas-Timár Karina Amikor az etnográfus a menyasszony című előadása. [...] Ugyanakkor tartottak könyvbemutatót is, melynek során Ádám Bőborka PhD-disszertációját ismerhették meg az érdeklődők. Külön érdekessége volt a napnak Kinda István, az MTA külső köztestületi tagjának és a Székely Nemzeti Múzeum muzeológusának előadása...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Hallucinogén gombák a Kárpát-medencében

A pszichotróp hatású gombák iránt, úgy tűnik, egyre nő az érdeklődés. Pál-Fám Ferenc foglalta össze, hol tart a tudományos kutatás ezen a téren. „A hallucinogén gombák legautentikusabb szakértői a felhasználók” – állítja az erdélyi származású dr. Pál-Fám Ferenc mikológus, a Kaposvári Egyetem oktatója. A szakértő beszámolt arról, hogy egyre gyakrabban tapasztalja, hogy a gombászó helyekről, ahová jár, eltűnedeznek a légyölő galócák kalapjai. [...] A tudomány világszerte közel 200, pszichotróp hatóanyagot tartalmazó nagygomba fajt tart nyilván, ezeket három csoportba osztják, a hatóanyagok szerint...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Nánó Csaba újságíró új életútinterjú-kötete

Simon Gábornak, a Kolozsvári Magyar Opera nyolcadik, a bársonyszékben legtöbb időt (1990-től 2009-ig) eltöltő igazgatójának pályájáról szóló életútinterjú-kötet látott napvilágot Nánó Csaba újságíró tollából. Az Erdélyi Napló munkatársát a témaválasztásról, alanya életútjáról, az interjúkészítés műhelytitkairól faggattuk. [...] Néhány interjút is készítettem az igazgatóval, de ezeken túl rengeteg jó történetet mesélt, amik megragadták a fantáziámat. Végül a művészek életét bemutató Prospero-sorozat szerkesztőjével, Demény Péterrel egyeztetve újra előkerült a téma, és megszületett a Simon Gábor életútját bemutató kötet, a Sors-szimfónia. – Demény Attila, a nemrég elhunyt Erkel-díjas zeneszerző, operarendező írta az előszót 2019-ben a kötethez. [...] Ugyanakkor szerettem volna emberközelbe hozni Gábort, a kötetben sokat mesél családjáról, sportról, amely végig kísérte szinte egész életét, kirándulásokról, operán kívüli életéről...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Hover Zsolt lelkipásztor, író

Hover Zsolt kalotaszegi lelkipásztor regényt ír, ráadásul teszi mindezt a saját nevében, vállalva személyazonosságát, mellőzve az esetleges írói álnév használatát. Bátor vállalkozásnak tűnt ez akkor, ma viszont – amikor hamarosan negyedik regényét tarthatjuk kezünkben – már természetes. Mint ahogy természetessé vált sajátos stílusa, egyéni mesevilága, amelyben keveri a fikciót a valósággal, mindig ügyelve azonban a történeti tények pontosságára. Beszélgetésünkben áttekintettük a folyamatot, amelynek során a szárnypróbálgatásból regényíró érett. Első regényem, a Hetedhét Ösvény meseregény, tele fantasy elemekkel. Értéke abban rejlik, hogy kimondottan a magyar mitológiára és népmesei motívumokra épül...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Krón Ernő, restaurátor

Krón Ernő élete 1924-ben kezdődött a Sáros utcában, ahol Krón Ernő István meglátta a napvilágot egy könyvkötő család egyetlen fiaként. A család, amely elismert iparos családnak számított Vásárhelyen, néhány évvel az ő születése előtt kezdte el nagyvállalkozását, a Székely Naptár kiadását, kibővítve ezzel a könyvkötő- és díszdobozkészítő műhely tevékenységét. Krón Ernő, akárcsak öt testvére, a könyvkötő műhely csiriz- és nyomdafesték-illatában, színes papírok és gyönyörű nyomóformák között nőtt fel, egész kiskorától kivéve részét a munka minden fázisából, a naptárhajtogatástól a gerincek aranyozásáig, a felfűzéstől a megrendelők, többek között Bernády György polgármester úr kiszolgálásáig. [...] 45 éve, 1976-ban vette át Krón Ernő a Sáros utca 8. szám alatt működő műhelyt, 45 éven keresztül fogadta rendületlenül édesapja és nagyapja egykori műhelyében a könyveik orvoslásáért, szépitéséért hozzá forduló bibliofilokat...” Forrás: E-nepujasg.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Megnéztük a Nagy Albert-kiállítást

A marginalizált művészt csak halála előtt néhány évvel ismerték meg, egy bukaresti kiállításnak köszönhetően. Ezt követően már egyszerűen nem lehetett eltekinteni tőle. A Nagy Albert. Retrospektív című kiállításon az is feltűnő – a képek keretei jelzik ezt –, milyen sok más múzeumból, képtárból, magángyűjteményből került egy helyre az életmű-kiállítás anyaga. Nagy Albert munkásságát ilyen szerves egységében még sosem mutatták be, mint most, a Kolozsvári Művészeti Múzeum és a Quadro Galéria közös rendezvényén...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Megismertet egy új világot az alcsiki cigánypasztoráció

A székelyföldi régióban elsőként a sepsiszentgyörgyi Őrök negyedben indult el a főegyházmegye cigánypasztorációja. „1996-ban Ft. Márkus András atya állt az élére ennek a küldetésnek a Szeretet Misszionáriusaival, akiknek a mindenkori hivatása a szegények

szolgálatát jelenti” – tudtuk meg az alcsíki cigánypasztorációval megbízott Kalányos Ottó segédlelkésztől. [...] Mint megtudtuk, lépcsőzetes rendszerben jutnak el a családokhoz: előbb a település egyházi és világi elöljáróival veszi fel a kapcsolatot a kinevezett egyházi elöljáró, majd a vajdákkal vagy a közösség vezetőjével, végül pedig a családokkal. [...] A lelkipásztor bevallotta, vannak olyan települések, ahol már most többségi roma lakosság van, akik 10–15 év múlva még nagyobb közösséget fognak alkotni, így akár vezetői pozíciókba is kerülhetnek. Az érsek atya jól felismerte, hogy ezzel a közösséggel már gyerekkorban el kell kezdeni foglalkozni. Ha nem dolgozol a jelenleg még kiskorúnak számító, de tíz év múlva az új generációt jelentő réteggel, akkor a korábbi életvitelükkel fognak felnőni, ami többet árthat a környező lakosságnak, mint amennyit használnál” – emelte ki Ottó...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A 12. századi királyi vár

Egyes feltételezések szerint a világosi vár már a 12. században állt, de első írásos említése csak 1324-ből maradt fenn. [...] Demján László műemlékvédő építész a Népújságnak elmondta, hogy az Arad Megyei Tanács néhány éve kezelésébe vette a világosi és a solymosi rom várakat. A két helység önkormányzata erőfeszítésének és összefogásának ellenére nem tudtak megfelelő alaphoz jutni a középkori vármaradványok megfelelő karbantartására sem. Az átvétel után megtörtént az első konkrét lépés egy átfogó felújítás elkezdéséhez...” Forrás: E-nepujasg.ro: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Kötet: Ludányi András életútja

Egy magyar értelmiségi pálya az Egyesült Államokban a 20. század második felében önmagában is érdekes, kiváltképp, ha valaki olyan színesen ír, mint Ludányi András szociológus az Ohio Északi Egyetem ma már itthon élő tanára. De mivel politológus és történész is, továbbá az itthoni és az amerikai magyar közéletnek ma, 81 évesen is aktív résztvevője, így könyve, amely szerényen az Amerikai életutam címet viseli, felér egy nyári szabadegyetemmel. [...] Végül az ötgyermekes Ludányi család az ausztriai Hochburgban, [...] talált menedéket, ahol az apa segédkertészként dolgozott egy grófi birtokon, míg 1949-ben, az amerikai politikai változások hatására, lekerült papírjaikról a nemkívánatos személyekre – vagyis a volt ellenséges országok polgáira – alkalmazott D. P. (Displaced Person) bélyeg, és végre hajóra szállhattak az Egyesült Államok felé. [...] Hamar rádöbrent az emigráció megosztottságára. A 45-ös D.P.-k gyanakvással néztek az 1947–48-ban, a kommunista hatalomátvitelkor elmenekültekre, amiért politikai szerepet vállaltak 1945 után, de még nagyobb távolságot tartottak az 56-osoktól, akik a 47-esekkel viszont együtt tudtak működni...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A Memory Projekt újdonságai Pigniczky Réka filmrendező-producer tolmácsolásában

Filmes szakember, a vizuális történetmesélés a fő területe, a Memory Project egyik koordinátora. Pigniczky Réka 1956-ban kivándorolt szülők gyermeke, aki külföldön nőtt fel, de visszatért a gyökereihez. Magyarországon él és forgat 1956-ról, az emigráltak élettörténetére kíváncsi, hogy azokat egyenként, teljes terjedelmükben egy vizuális emlékgyűjteménybe tömörítse. A jelenleg aktuális elfoglaltságairól beszélgettünk, illetve arról, hogyan hozta közeli kapcsolatba magyarországi művész egyetemistákat az 56'-os forradalommal. [...] A Memory Project 2015-ben indult, Réka és Lauer Rice Andrea kétévtizedes közös munkával maguk mögött bátran belevágtak valami ismeretlenbe. A Megmaradni című anyagban hat interjúalany mondja el saját történetét az 50-es évekről, a forradalomról, az emigrációról és az új életről. Köztük volt a már elhunyt Nagy Károly, a New Brunswick-i magyar iskola egykori tanára, Bőjtös László, a clevelandi magyarság egykori oszlopos tagja...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A Clevelandi Magyar Kultúrkert története és legújabb ékessége

A kultúrát sokféleképpen megélhetjük. Az identitástudatot erősíti a nyelv, az egyház hagyományaink, az apró generációról generációra átadott szokásaink. Cleveland közössége épített, tárgyi emlékekkel is gazdagítani kívánja azt az örökséget, amit a XX. század elején az őseik létrehoztak. Somogyi Lél segítségével gazdagodott tudásunk a Clevelandi Magyar Kultúrkert kapcsán...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)